

S., a ich právny zástupca boli pri hlavnom pojednávaní a pri vynesení oslobodzujúceho rozsudku prítomní a po vyhlásení rozsudku sa nevyjadřili o opravných prostriedkoch. Verejný žalobca zmätočnú sťažnosť ohlásil a previedol, avšak generálny prokurátor od zmätočnej sťažnosti ustúpil; poškodené boli o tom dňa 6. februára 1933 k rukám ich právneho zástupcu uvedomené. Zmätočné sťažnosti, podané poškodenými dňa 11. februára na poštu, boli právom odmietnuté ako opozdené.

V § 388 tr. p. sa predpisuje, že odvolanie (a podľa odst. 2 § 31 por. nov. primerane aj zmätočná sťažnosť) majú byť opovedené do troch dní po vyhlásení rozsudku. V trestnom poriadku sa nikde nenariaďuje, že rozsudok má byť doručený inému nežli obžalovanému v smysle § 329 tr. p. Odchylný predpis § 425 odst. 2 tr. p. platí len čo do druhostupňového rozsudku, keď poškodený na hlavnom odvolacom pojednávaní nebol prítomný. Poškodený nemá teda nárok na doručenie prvostupňového rozsudku a druhá veta § 46 tr. p. platí o opravných prostriedkoch proti prvostupňovému rozsudku v celom obsahu. Z toho tedy plynie, že poškodený zostáva viazaný lehotou platiacou pre žalobcu pred tým jednajúceho a platí preňho tiež trojdenná lehota rátaná od vyhlásenia rozsudku, a to bez ohľadu na to, oznámil-li verejný žalobca opravný prostriedok alebo nie. Táto trojdenná lehota nemôže byť predĺžená žiadnym spôsobom a neposkytuje najmä spätvzatie ohláseného opravného prostriedku verejným žalobcom poškodenému možnosť dodatočne ohlásiť opravný prostriedok. Keď teda poškodené proti prvostupňovému oslobodzujúcemu rozsudku, vynesnému a vyhlásenému v ich prítomnosti dňa 6. októbra 1932, podaly zmätočnú sťažnosť dňa 11. februára 1933, stalo sa tak už opozdene a boli ich zmätočné sťažnosti právom ako opozdené odmietnuté. Tomuto právnomu názoru není na prekážku predpis odst. III. lit. b) § 383 tr. p., že poškodený môže použiť odvolania (resp. podľa odst. 2 § 31 por. nov. zmätočnej sťažnosti) len vtedy, nepodal-li verejný žalobca odvolanie, (resp. zmätočnú sťažnosť), lebo opravný prostriedok je v takom prípade, použije-li opravného prostriedku vedľa verejného žalobcu i poškodený, ohlásený pre ten prípad, že by ohlásený opravný prostriedok verejného žalobcu bol vzatý späť. Lehota 8 dní v § 42 tr. p. určená k prevzatiu obžaloby nedotýka sa zákonných lehôt, stanovených trestným poriadkom pre ohlásenie a prevedenie opravných prostriedkov. Bezzákladné sťažnosti boli preto zamietnuté.

Čís. 4682.

O rozhodování o veřejných záležitostech po rozumu § 105 tr. zák. nejde jen v případech, v nichž správní úřad rozhoduje jako úřad judikující, nýbrž spadají sem i případy, v nichž rozhoduje o tom, zda a za jakých podmínek má uzavřít s určitou osobou soukromoprávní smlouvu dotýkající se zájmů státního celku neb alespoň veřejným právem chráněných zájmů určitého kruhu státních občanů.

Rozhodování ministerstva národní obrany (činnost jeho referenta, záležející v tom, že podával návrhy) o tom, jaká přejímací cena má býti nabídnuta (zda má býti zvýšena) majiteli velkostatku pozemkovým úřadem zabraného a ministerstvu ke zřízení vojenské střelnice přiděleného je rozhodováním o veřejných záležitostech po rozumu § 105 tr. zák., třebaže pozemkový úřad náhradu neurčil, nýbrž ponechal majiteli a ministerstvu, by o ní vyjednávali a se dohodli.

Skutková podstata zločinu podle § 105 tr. zák. vyžaduje v subjektivním směru úmysl pachatelův svéstí úředníka v případě rozhodování o veřejných záležitostech ke stranictví nebo k porušení úřední povinnosti; je lhostejno, zda si byl pachatel vědom toho, že jeho jednání je nedovolené (trestné), vyžaduje se však vědomí pachatelovo, že úředník koná svůj úřad objektivně a že proto pachatelovo jednání směřuje k tomu, by postupoval při rozhodování věci stranicky.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1933, Zm I 533/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečným stížnostem obžalovaných do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 26. března 1931, jimž byli uznáni vinnými obžalovaný Josef P. zločinem svádění ke zneužití moci úřední podle § 105 tr. zák. a obžalovaní Cyril H. a Bohuslav H. zločinem spoluviny na zločinu svádění ke zneužití moci úřední podle §§ 5, 105 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného Josefa P-ho napadá rozsudek soudu první stolice ve výroku odsuzujícím tohoto obžalovaného pro zločin svádění ke zneužití moci úřední podle § 105 tr. zák. a uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 4 a 9 tr. ř. Týchž důvodů zmatečnosti dovolávají se číselně i zmateční stížnosti obžalovaného Cyrila H-a směřující proti výroku rozsudku, jímž tento obžalovaný byl uznán vinným zločinem spoluviny na svádění ke zneužití moci úřední podle §§ 5, 105 tr. zák. a zmateční stížnost obžalovaného Bohuslava H-a, jež bere rozsudek v odpor ve stejném výroku týkajícím se tohoto obžalovaného. Vývody věnovanými číselně uplatňovanému zmatku podle § 281 čít. 9 tr. ř. snaží se stížnosti především dovoditi, že činy obžalovaných nezahrnují v sobě ani objektivní skutkové podstaty zločinu podle § 105 tr. zák., pokud se týče spoluviny na něm podle §§ 5, 105 tr. zák. V tomto směru nelze stížnostem přiznati oprávněnost. Vycházejíce ze skutkového předpokladu, že v době, kdy obžalovaní vykonali skutky jim za vinu kladené, byl velkostatek obžalovaného Josefa P-ho v M. pozemkovým úřadem již zabrán a přidělen ministerstvu národní obrany ke zřízení vojenské střelnice — rozsudek nezjišťuje sice výslovně tyto skutečnosti, předpokládá je však zřejmě, ježto zjišťuje, že

obžalovaný P. vyjednával s již jmenovaným ministerstvem o »přejímací ceně« za zmíněný velkostatek, t. j. o náhradě, jež měla býti tomuto obžalovanému za jeho velkostatek poskytnuta (§ 59 zák. ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 Sb. z. a n.) — namítají stížnosti, že ministerstvo národní obrany nevystupovalo v této věci proti obžalovanému P-mu jako úřad, nýbrž výhradně jako soukromá strana a že v důsledku toho byl též podplukovník ing. Josef C., přidělený stavebnímu oddělení tohoto ministerstva, jenž v zastoupení tohoto ministerstva s obžalovaným P-ym jednával, jen zástupcem soukromé strany, takže jeho činnost v této věci nebyla činností úřední. Stížnosti nejsou odůvodněny. Je sice pravda, že poměr, jenž nastal mezi ministerstvem národní obrany a obžalovaným P-ym tím, že pozemkový úřad, přiděliv zabraný jím velkostatek obžalovaného P-ho jmenovanému ministerstvu za uvedeným účelem neurčil zatím výši náhrady, jež měla býti obžalovanému P-mu za tento velkostatek přiznána, nýbrž ponechal jmenovanému ministerstvu a obžalovanému P-mu na vůli, by se po případě o přejímací ceně dohodli a uzavřeli trhovou smlouvu, týkající se zmíněného velkostatku, byl rázu soukromoprávního, avšak to nemůže nic měniti na tom, že rozhodování ministerstva Národní obrany o tom, jaká přejímací cena má býti obžalovanému P-mu nabídnuta, pokud se týče o tom, zda nabídnutá mu již přejímací cena má býti zvýšena či nikoli, bylo rozhodováním úředním, kdyžt ministerstvo Národní obrany nepozbylo nikterak povahy veřejného úřadu tím, že nastal mezi ním a obžalovaným P-ym zmíněný poměr a že se pustilo do vyjednávání s tímto obžalovaným o přejímací ceně. V důsledku toho jest i činnost podplukovníkem ing. C-ou v této záležitosti v ministerstvu Národní obrany vyvíjenou, t. j. činnost záležející v tom, že podával jako referent tohoto ministerstva pro vojenské střelnice návrhy, týkající se určení přejímací ceny, jež měla býti obžalovanému P-mu nabídnuta, pokládati za činnost úřední.

Bezodůvodnými jsou i námitky zmatečných stížností, že rozhodování ministerstva Národní obrany o tom, jaká přejímací cena má býti obžalovanému P-mu nabídnuta, pokud se týče o tom, zda nabídnutá mu již přejímací cena má býti zvýšena či nikoli, nebylo rozhodováním o veřejných záležitostech po rozumu § 105 tr. zák. »Veřejnými záležitostmi« ve smyslu § 105 tr. zák. (a § 104 tr. zák.) jsou záležitosti, jež se dotýkají přímo zájmů státního celku neb aspoň veřejným právem chráněných zájmů určitého kruhu státních občanů a nejsou přikázány k rozhodnutí soudům (rozh. čís. 267, 498, 1980, 2701, 3198 a j. sb. Nejv. s.). Řešení otázky, jaká přejímací cena má býti obžalovanému P-mu za velkostatek nabídnuta, pokud se týče otázky, zda přejímací cena mu již nabídnutá má býti zvýšena či nikoli, bylo v souzeném případě, v němž pozemkový úřad přidělil zabraný jím velkostatek obžalovaného P-ho ministerstvu Národní obrany a zatím náhradu obžalovanému P-mu náležející neurčil, nýbrž ponechal obžalovanému P-mu a onomu ministerstvu na vůli, by po případě o přejímací ceně vyjednávali a se o ní dohodli, úkolem ministerstva Národní obrany jako správního úřadu. Že pak záležitost, o níž bylo takto tomuto ministerstvu rozhodovati,

se dotýkala přímo zájmu státního celku, nemůže býti pochybným, uváží-li se, že státní celek má zájem nejen na tom, by se branné moci dostalo všeho, co potřebuje, nýbrž vzhledem k tomu, že výlohy vojenské správy se kryjí daněmi a veřejnými dávkami, též na tom, by potřeby pro brannou moc byly pořízeny nákladem přiměřeným, a uváží-li se mimo to, že přejímací cena obžalovaným P-ym požadovaná činila 48,000.000 Kč. Rozhodování ministerstva Národní obrany o tom, jaká přejímací cena má býti obžalovanému P-mu nabídnuta, pokud se týče o tom, zda nabídnutá mu již přejímací cena má býti zvýšena či nikoli, bylo tudíž podle toho, co bylo uvedeno o pojmu veřejných záležitostí ve smyslu § 105 tr. zák., rozhodováním o veřejných záležitostech. Skutečnosti stížnostmi zdůrazňované, že ministerstvo Národní obrany nebylo povoláno k tomu, by rozhodlo, jaká náhrada obžalovanému P-mu za jeho zabraný velkostatek náleží, že ministerstvo Národní obrany nebylo tudíž »úřadem judikujícím«, že rozhodnutí, jaká náhrada obžalovanému P-mu podle zákona náleží, spadalo do oboru působnosti pozemkového úřadu, nemohou nic měniti na tom, že i svrchu zmíněné rozhodování ministerstva Národní obrany bylo rozhodováním o veřejných záležitostech po rozumu § 105 tr. zák. Stížnosti jsou na omylu, mají-li za to, že o rozhodování o veřejných záležitostech jde jen v případech, v nichž správní úřad rozhoduje o takových záležitostech jako »úřad judikující« ve smyslu stížnostmi naznačeném. Stížnosti přehlížejí, že pod pojem rozhodování o veřejných záležitostech ve smyslu § 105 tr. zák. spadají mimo jiné i případy, v nichž správní úřad rozhoduje o tom, zda a za jakých podmínek má uzavřít s určitou osobou soukromoprávní smlouvu, dotýkající se zájmů státního celku neb alespoň veřejných právem chráněných zájmů určitého kruhu státních občanů, tedy případy, v nichž jest správnímu úřadu podle povahy věci dbáti hlavně zájmů státního celku, pokud se týče zájmů určitého kruhu státních občanů, zejména zájmů státní pokladny, a v nichž tedy není povinen přihlížeti stejnou měrou též k soukromým zájmům oné osoby, jež se domáhá toho, by správní úřad uzavřel s ní soukromoprávní smlouvu. V souzené věci šlo o takový případ (srov. rozh. čís. 1980, 2701 a j. sb. Nejv. s.). Obžalovaný P. domáhal se podle skutkových zjištění rozsudkových toho, by ministerstvo Národní obrany, jemuž pozemkový úřad přidělil zabraný velkostatek tohoto obžalovaného, aniž určil náhradu, jež tomuto obžalovanému za tento velkostatek náležela, uzavřelo s ním trhovou smlouvu, týkající se tohoto velkostatku. Za tohoto stavu věci bylo na ministerstvu Národní obrany, by rozhodlo, zda a za jakých podmínek jest ochotno tuto smlouvu, jež se, jak bylo již dovozeno, dotýkala zájmů státního celku, s obžalovaným P-ym uzavřít, a by zejména rozhodlo, jaká přejímací cena má býti tomuto obžalovanému nabídnuta, pokud se týče, zda nabídnutá mu již kupní cena má býti zvýšena či nikoli. Že bylo jmenovanému ministerstvu při tomto rozhodování dbáti hlavně zájmů státního celku, zejména i zájmů státní pokladny, plyne z povahy věci. Pokládal-li obžalovaný P. nabídku mu ministerstvem Národní obrany v tomto směru učiněnou za nepřijatelnou a trvalo-li

jmenované ministerstvo i v průběhu dalšího vyjednávání na nabídce, měl od dalšího vyjednávání v této věci upustiti a vyčkati rozhodnutí »judikujícího úřadu«, t. j. rozhodnutí pozemkového úřadu o tom, jaká náhrada mu podle zákona přísluší. Šlo-li tu však podle toho, co uvedeno, o rozhodování ministerstva Národní obrany o veřejných záležitostech podle § 105 tr. zák., pak nemůže býti pochybným, že i úřední činnost podplukovníkem ing. C-ou v ministerstvu Národní obrany v této záležitosti předsevzatá byla rozhodováním o veřejných záležitostech podle § 105 tr. zák. Rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech, že podplukovník Ing. C. byl v ministerstvu Národní obrany činným jako referent pro vojenské střelnice, že mu bylo v této vlastnosti v této záležitosti činiti návrhy, tedy i návrhy týkající se přejímací ceny, jež měla býti obžalovanému P-mu nabídnuta, že návrhů referentových bývá jmenovaným ministerstvem zpravidla dbáno, že věci se vyřizují zpravidla podle návrhu referujícího úředníka. Podle toho připravoval podplukovník ing. C. věcně konečné vyřízení věci a spolupůsobil podáváním svých návrhů při rozhodnutí ministerstva Národní obrany ve směru shora naznačeném. Tato úřední činnost podplukovníka ing. C-y však odpovídá pojmu »rozhodování« podle § 105 tr. zák.; neboť pod pojem »rozhodování« ve smyslu tohoto ustanovení zákona spadá nejen činnost úředníka, jenž věc přímo vyřizuje, nýbrž i činnost úředníka, jenž konečně vyřízení věcně připravuje nebo při něm nějak, na příklad podáním návrhu, spolupůsobí (rozh. čís. 1980, 2701, 2314, 3198 a j. sb. Nejv. s.). Výroku rozsudkovému, že pojmu »strannictví« ve smyslu § 105 tr. zák. odpovídá i pouhá blahovůle úředníka ke straně — názor tento shoduje se s judikaturou Nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího (rozh. čís. 267, 1980 a j. sb. Nejv. s.) — nevytýkají zmateční stížnosti právní mylnost. Skutečnost zmateční stížností obžalovaného P-ho zdůrazňovaná, že tento obžalovaný poskytl podplukovníku ing. C-ovi dar 300.000 Kč teprve, když byl C-ou k tomu vyzván, nemůže nic měniti na objektivní skutkové podstatě zločinu podle § 105 tr. zák., obžalovanému P-mu za vinu dávaného, ano poskytnutí tohoto daru sloužilo podle skutkových zjištění rozsudkových k tomu, by podplukovník ing. C. byl pohnut k tomu, by navrhl jako referent ministerstva Národní obrany tomuto ministerstvu zvýšení přejímací ceny obžalovanému P-mu nabídnuté, tedy by byl pohnut k postupu, jenž by byl podle rozsudku projevem blahovůle k obžalovanému P-mu a v důsledku toho strannictvím podle § 105 tr. zák.

Pokud jde o vývody zmatečních stížností, obírající se subjektivní stránkou zločinu podle § 105 tr. zák., pokud se týče spoluviny na něm podle §§ 5, 105 tr. zák., jest uvést toto: Namítá-li zmateční stížnost obžalovaného P-ho, že P. jednal z neodolatelného donucení, uplatňuje tím zřetelným poukazem zmatek podle § 281 čís. 9 b) tr. ř. Uplatňování tohoto důvodu zmatečnosti je však formálně pochybeno, a to proto, že rozsudek neobsahuje v tomto směru vůbec výrok v tomto ustanovení zákona předpokládaný. Při tom jest poznamenati, že rozsudek netrpí v tomto směru ani vadou neúplnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř.; neboť

neodolatelné donucení podle § 2 g) tr. zák. předpokládá případ kolise zájmů nebo povinností, v němž jednající může sebe nebo jiného zachrániti z těžkého a bezprostředního nebezpečení jen tím, že se dopustí činu trestním zákonem zakázaného a při hlavním přelíčení nevyšlo nic na jevo, co by bylo poukazovalo k tomu, že obžalovaný P. jednal v takovém stavu nouze. V subjektivním směru vyžaduje se ke skutkové podstatě zločinu podle § 105 tr. zák. obžalovanému P-mu za vinu dávaného úmysl pachatelův svéstí úředníka v případě rozhodování o veřejných záležitostech ke stranictví nebo k porušení úřední povinnosti (rozh. čís. 3127 sb. Nejv. s.). Otázka, zda obžalovaný P. jednal v tomto zlém úmyslu, je rozhodnou nejen pro posouzení, zda se tento obžalovaný dopustil zločinu podle § 105 tr. zák. mu za vinu dávaného, nýbrž i pro posouzení, zda se spoluobžalovaní Cyril H. a Bohuslav H. dopustili spoluviny na tomto zločinu podle §§ 5, 105 tr. zák. Po této stránce namítá zmáteční stížnost obžalovaného P-ho, že v jednání tohoto obžalovaného nelze spatřovati skutkovou podstatu zločinu podle § 105 tr. zák., a to proto, že tento obžalovaný nejednal ve shora naznačeném zlém úmyslu. Stejně stanovisko zaujímají v tomto směru též zmáteční stížnosti obžalovaných Cyrila a Bohuslava H-ových. Všechny tři zmáteční stížnosti chtějí svými vývody v tomto směru zřejmě vyjádřiti, že rozsudek nezjišťuje, zda obžalovaný P. jednal ve zlém úmyslu, jehož je podle shora uvedeného třeba ke skutkové podstatě zločinu podle § 105 tr. zák. V tomto směru nelze zmátečním stížnostem upřítí důvodnost. Rozsudek obírá se subjektivní stránkou zločinu podle § 105 tr. zák. obžalovanému P-mu za vinu dávaného v odstavci rozhodovacích důvodů počínajícím slovy »Tato skutková podstata zločinu podle § 105 tr. zák.« a subjektivní stránkou zločinu spoluviny na svádění ke zneužití moci úřední podle §§ 5, 105 tr. zák. obžalovaným Cyrilu a Bohuslavu H-ovi za vinu dávaného v následujících dvou odstavcích rozhodovacích důvodů. V prve uvedeném odstavci praví v tomto směru jen: »Obžalovaný Josef P. jako absolvent střední školy a člen kruhu dřívější vysoké šlechty mohl a musil věděti, že jiná jest intervence, žádám-li u úřadu, by nějaká záležitost byla urychlena, a jiného obsahu jest intervence, dává-li se úředníkovi tak značný peníz 300.000 Kč beze všeho důvodu. Mohl a musil tudíž dobře věděti, že něco takového je ve spořádaném státě nejen nedovolené, nýbrž i trestné.« V následujících dvou odstavcích rozhodovacích důvodů uvádí pak rozsudek: »To platí v neztenčené míře jak ohledně Cyrila, tak i ohledně Bohuslava H-a. Vždyť Cyril H. netroufal si ani sám přímo u podplukovníka C-y intervenovati a jako prostředníka vyhledal si svého bratra Bohuslava a ten opět vyhledal Josefa B-u. Již celý postup těchto obžalovaných nasvědčuje tomu, že oba obžalovaní si byli dobře vědomi nepřipustnosti a trestnosti svého jednání.« Těmito skutkovými zjištěními rozsudkovými není nikterak zjištěno, že obžalovaný P. vykonal skutek mu za vinu dávaný v úmyslu v § 105 tr. zák. předpokládaném, t. j. v úmyslu, by svedl úředníka v případě rozhodování o veřejných záležitostech ke stranictví nebo k porušení úřední povinnosti, a že obžalovaní Cyril H.

a Bohuslav H. jednali ve zlém úmyslu, jehož je třeba ke zločinu podle §§ 5, 105 tr. zák. jim za vinu dávajícího. S hlediska subjektivní skutkové podstaty zločinu podle § 105 tr. zák. a spoluviny na tomto zločinu podle §§ 5, 105 tr. zák. je lhostejno, zda si byli obžalovaní toho vědomi, že jejich jednání je nedovolené a trestné či nikoli. Rozsudek zaujímá podle rozhodovacích důvodů zřejmě stanovisko, že podplukovník ing. C. konal v této záležitosti svůj úřad zcela objektivně, t. j. podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, a že by tudíž byl jednal strannicky, kdyby se byl dal svěsti k tomu, by projevil k obžalovanému P-mu blahovůli úplným nebo částečným uznáním jeho požadavku, týkajícího se zvýšení přejímací ceny obžalovanému P-mu ministerstvem Národní obrany nabídnuté. Za tohoto stavu věci bylo na nalézacím soudu, by v rozsudku zjistil, zda si byli obžalovaní vědomi toho, že podplukovník ing. C. koná svůj úřad v této záležitosti zcela objektivně a zda si byli v důsledku toho vědomi, že jejich jednání směřuje k tomu, by tento úředník byl v případě rozhodování o veřejných záležitostech darem sveden k tomu, by se dal vésti při posuzování záležitosti také přízní k osobě dárcově, tedy blahovůli k obžalovanému P-mu, t. j. by postupoval při rozhodování záležitosti strannicky. Takového zjištění však rozsudek neobsahuje, ač ho bylo nezbytně třeba již vzhledem k tomu, že se obžalovaní hájili v podstatě v ten smysl, že byli toho názoru, že podplukovník ing. C. odmítá bezdůvodně požadavky obžalovaného P-ho, týkající se zvýšení přejímací ceny, jež byla tomuto obžalovanému ministerstvem Národní obrany nabídnuta. Poněvadž rozsudek trpí následkem tohoto, zmatečnými stížnostmi vytýkaného nedostatku skutkových zjištění po stránce subjektivní zmatkem podle § 281 čís. 10 tr. ř. — kdyby tu nebylo subjektivní skutkové podstaty zločinu podle § 105 tr. zák. a spoluviny na tomto zločinu podle §§ 5, 105 tr. zák., přicházela by tu v úvahu skutková podstata přečinu podle § 2 zák. ze dne 3. července 1924, čís. 178 Sb. z. a n. o úplatkářství, pokud se týče skutková podstata spoluviny na tomto přečinu podle § 5 tr. zák. a § 2 cit. zákona z roku 1924 — a poněvadž pro řečený nedostatek skutkových zjištění nelze se vyhnouti ustanovení nového hlavního líčení, takže nejvyšší soud jako soud zrušovací ve věci samé rozhodnouti nemůže, bylo za souhlasu generálního prokurátora zmatečným stížnostem obžalovaných, jež jsou ve svrchu naznačeném směru odůvodněny, podle § 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878, při neveřejné poradě ihned vyhověti a uznati právem, jak shora uvedeno, aniž bylo třeba obírat se i výtkami zmatečnými stížnostmi rozsudku s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 4 tr. ř. činěnými. Na soudu první stolice bude především, by znovu zkoumal a rozhodl, zda se obžalovaní dopustili trestných činů jím obžalobou za vinu dávajících. Shledá-li soud první stolice, že jednání obžalovaných nezakládá skutkové podstaty zločinu podle § 105 tr. zák. pokud se týče skutkové podstaty spoluviny na tomto zločinu podle §§ 5, 105 tr. zák., bude na něm, by zkoumal a vyslovil se o tom, zda jednání obžalovaných nezahrnuje v sobě skutkovou podstatu přečinu podle § 2 zák. ze dne

3. července 1924, čís. 178 Sb. z. a n. o úplatkářství, pokud se týče spoluviny na tomto přečinu podle § 5 tr. zák. a § 2 cit. zákona z roku 1924.

Čs. 4683.

I všeobecný výrok pachatelův, že si může koupiti všechny soudy, je pomluvou a tvoří skutkovou podstatu přečinu podle §§ 1, 3 odst. 2 č. 2, 9 č. 4 zák. čl. XL:1914.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1933, Zm III 39/33.)

Oba soudy nižších stolic odsoudily obžalovaného pro výrok v záhlaví citovaný. Nejvyšší soud zmateční stížnost obžalovaného zčásti odmítl, zčásti ji zamítl.

Z d ů v o d ů:

Pokud zmateční stížnost, uplatňující zmatek podle § 385 č. 1 a) tr. ř., je po zákonu provedena, popírá, že zjištěný skutkový stav zakládá skutkovou podstatu přečinu pomluvy, a tvrdí, že zákon chrání pouze osoby fyzické nebo právnické, pokud jsou individuálně označeny, tedy určitý soud nebo určité jeho členy. Výrokem obžalovaného, že si může koupit »všecky soudy«, nemůže býti nikdo uražen, poněvadž výrok ten není způsobilý, aby snížil soud, a nemůže býti důvodem k zavedení řízení trestního nebo disciplinárního.

Zmateční stížnosti nelze přiznati oprávnění. Ustanovení § 9 č. 4 zák. čl. XLI:1914 chrání čest každého soudu a tím samozřejmě soudů všech. Výrok obžalovaného se vztahoval nejen na všechny soudy, nýbrž také na všechny soudce, spadá tedy pod ustanovení § 9 č. 4 cit. zák. Výtky zmateční stížnosti, že závadný výrok nemůže býti důvodem, aby bylo zavedeno řízení trestní nebo disciplinární, jest výslovně omezena na »všecky soudy«. Zmateční stížnost tím uznává, že nařknutí soudcové jakožto členové soudů mohli býti vystaveni řízení trestnímu nebo disciplinárnímu, což ostatně plyne z povahy věci. Námitka zmateční stížnosti není však opodstatněna ani pokud jde o soudy jakožto úřady. Soudy jsou reprezentovány soudci u nich činnými, kteří vykonávají soudní agendu. Byla-li o výkonu povolání těchto soudců tvrzena okolnost, mající povahu právě naznačenou, bylo totéž tvrzeno i o soudech, pomluva má tedy povahu, předpokládanou v poslední větě prvního odstavce § 9 cit. zák., a činem obžalovaného byla založena skutková podstata přečinu pomluvy podle §§ 1, 3 odst. II. č. 2 a 9 čís. 4 cit. zák.

Čís. 4684.

Aj riadne organizovaný stav novinárov je spoločenským stavom v smysle § 4 odst. 2 zák. č. 124/24 Sb. z. a n. Hájenie jeho stavovskej cti je verejným záujmom.